

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	Controlling operacyjny
Nazwa modułu w języku angielskim	Operational controlling
Obowiązuje od roku akademickiego	2013/2014

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	Zarządzanie i Inżynieria Produkcji
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Niestacjonarne
Specjalność	Zarządzanie Przedsiębiorstwem
Jednostka prowadząca moduł	Katedra Ekonomii i Zarządzania
Koordinator modułu	Mgr Wiesława Wierzbicka
Zatwierdził:	

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	Specjalnościowy
Status modułu	Obowiązkowy
Język prowadzenia zajęć	Polski
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	Semestr trzeci
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	Semestr letni
Wymagania wstępne	Brak
Egzamin	Nie
Liczba punktów ECTS	1

Forma prowadzenia zajęć	wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
w semestrze	8 h			6 h	

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Nabywanie wiedzy i zrozumienie podstawowych zagadnień z CONTROLLINGU OPERACYJNEGO . W ramach przedmiotu studenci zostaną zapoznani z podstawowymi podejściami do controllingu, sposobami jego sprawowania w przedsiębiorstwie oraz korzyściami płynącymi z jego wdrożenia w danej jednostce. Studenci poznają podstawowe elementy niezbędne i konieczne w skutecznym controllingu operacyjnym. Szczegółowo zostaną omówione zasady planowania, budżetowania i kontrolowania centrów kosztów i odpowiedzialności w przedsiębiorstwie.
-------------------	---

Symbol efektu (w tym module)	Efekty kształcenia (definiuje ten, kto tworzy sylabus)	Forma prowadzenia zajęć (w/ć/l/p/inne)	odniesienie do efektów kierunkowych (dot. kierunku studiów)	odniesienie do efektów obszarowych (ustalonych przez MNiSzW)
W_01	Student ma elementarną wiedzę z obszaru controllingu operacyjnego, formułowania celów, planowania i budżetowania, controllingu finansowego, controllingu produkcyjnego, controllingu funkcyjnego oraz controllingu gospodarki materiałowej.	w, p	K_W01	T2A_W01 T2A_W02
W_02	Student posiada wiedzę na temat przychodów, odpowiedzialności za wyniki, centrów odpowiedzialności za koszty.	w, p	K_W02	T2A_W01 T2A_W02
U_01	Student potrafi pozyskiwać informacje z literatury, rozszerzając zdobytą wiedzę na wykładzie o dodatkowe zagadnienia z zakresu controllingu operacyjnego.	w, p	K_U01	T2A_U01
U_02	Student potrafi przytaczać poznane przykłady z zakresu controllingu, potrafi sporządzić i przedstawić projekt oraz poprowadzić dyskusję na temat realizacji wyników.	w, p	K_U05	T2A_U04 T2A_U06 T2A_U07
K_01	Student rozumie potrzebę stałego uzupełniania wiedzy z obszaru controllingu.	w, p	K_K01	T2A_K01 T2A_K06
K_02	Student ma świadomość roli absolwenta uczelni technicznej jako osoby będącej członkiem zespołów oraz społeczności która prawidłowo z uwzględnieniem zasad etyki zawodowej rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu	w, p	K_K03	T2A_K03 T2A_K05 T2A_K07

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Wprowadzenie do controllingu operacyjnego. Organizacja controllingu w przedsiębiorstwie.	W_01 U_01 K_01
2	Formułowanie celów, planowanie, budżetowanie. Odpowiedzialność za wyniki.	W_02
3	Centra odpowiedzialności za koszty. Centra odpowiedzialności za przychody.	W_01 W_02
4	Przykłady controllingu funkcyjnego.	U_02 K_02

2. Treści kształcenia w zakresie ćwiczeń

Nr zajęć ćwicz.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu

3. Treści kształcenia w zakresie zadań laboratoryjnych

4. Charakterystyka zadań projektowych

Nr zajęć ćwicz.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1	Planowanie, wdrożenie i organizacja controllingu w przedsiębiorstwie.	W_01 W_02 K_01
2	Narzędzia controllingu stosowane w przedsiębiorstwie. Przebieg procesu budżetowania.	W_03
3	Controlling funkcjonalny.	W_01 K_01

5. Charakterystyka zadań w ramach innych typów zajęć dydaktycznych

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia (sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)
W_01	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć; projekt Aby zyskać ocenę dostateczną student powinien mieć elementarną znajomość materiału w zakresie controllingu operacyjnego. Aby uzyskać ocenę dobrą, powinien umieć swobodnie operować pojęciami w zakresie controllingu operacyjnego w przedsiębiorstwie. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien dodatkowo znać i rozumieć znaczenie controllingu operacyjnego dla efektywności i skuteczności działań przedsiębiorstwa.
W_02	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć; projekt Aby zyskać ocenę dostateczną student powinien mieć wiedzę o przychodach, kosztach i wynikach działalności przedsiębiorstwa oraz znać ich rolę przy ocenie skuteczności i efektywności działań podejmowanych w ramach danego przedsiębiorstwa. Aby uzyskać ocenę dobrą, powinien umieć operować pojęciami z zakresu controllingu operacyjnego oraz umieć zastosować je w zarządzaniu przedsiębiorstwem nastawionym na wyniki. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien dodatkowo znać i rozumieć znaczenie metod i narzędzi controllingowych oraz umieć je zastosować w praktycznym zarządzaniu zasobami przedsiębiorstwa.
U_01	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć; projekt Na ocenę dostateczną student musi znać podstawowe pojęcia i narzędzia controllingowe. Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien rozumieć potrzebę stałego uzupełniania wiedzy o dodatkowe zagadnienia z zakresu controllingu. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą musi wykazać się wiedzą w zakresie szerszym od założeń podstawowych programu zajęć.
U_02	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć; projekt Na ocenę dostateczną student musi umieć zdefiniować cele przedsiębiorstwa potrzebne do planowania działań. Aby uzyskać ocenę dobrą powinien umieć samodzielnie opracować budżet przedsiębiorstwa.

	Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, student powinien dodatkowo umieć dokonać analizy kosztów i przychodów przedsiębiorstwa pod kątem efektywności.
K_01	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć. Student, aby uzyskać ocenę dostateczną powinien rozumieć potrzebę stałego uzupełniania wiedzy z zakresu controllingu. Student, aby uzyskać ocenę dobrą powinien rozumieć potrzebę stałego uzupełniania wiedzy przez absolwenta uczelni technicznej. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, powinien uzupełniać tę wiedzę w zakresie szerszym od podstawowego.
K_02	Dyskusja i obserwacja postawy studenta podczas zajęć. Student, aby uzyskać ocenę dostateczną powinien umieć posługiwać się podstawowymi narzędziami controllingowymi. Student, aby uzyskać ocenę dobrą umie analizować i oceniać skutki planowanych działań przedsiębiorstwa w krótkim i długim okresie czasu. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, winien być kreatywny poszukiwaniu rozwiązań i gospodarczych w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstwa na rynku.

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	obciążenie studenta
1	Udział w wykładach	8 h
2	Udział w ćwiczeniach	
3	Udział w laboratoriach	
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	3 h
5	Udział w zajęciach projektowych	6 h
6	Konsultacje projektowe	3 h
7	Udział w egzaminie	
8		
9	Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	20 h
10	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	0,6 ECTS
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	8 h
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	
15	Wykonanie sprawozdań	
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	8 h
18	Przygotowanie do egzaminu	
19		
20	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16 h
21	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy <i>(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)</i>	0,4 ECTS
22	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	36 h
23	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	1 ECTS
24	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym <i>Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi</i>	6 + 3 + 8 = 17

25	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym <i>1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta</i>	0,5 ECTS
----	---	-----------------

E. LITERATURA

Wykaz literatury	<p><u>Wykład:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sierpińska Maria, Niedbała Bogusław „Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie”, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2003, 2. Weber Jurgen „Wprowadzenie do controllingu” Oficyna Controllingu Profit, Katowice 2001, 3. Volmuth Hilman J. „Planowanie, kontrola, zarządzanie” Agencja Wydawnicza Placet, Warszawa 1993, 4. Janczyk-Strzała Elżbieta „Controlling w przedsiębiorstwach produkcyjnych” Cedetu, Warszawa 2010, 5. Marciniak Stanisław „Controlling, teoria, zastosowanie”, Difin, Warszawa 2008 6. Kuc Bolesław Rafał „Kontrolling dla menadżerów” Warszawa 2010, 7. Duda-Piechaczek Edyta, ”Controlling - wspieranie zarządzania przedsiębiorstwem”, <p><u>Projekt:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Maria Sierpińska, Bogusław Niedbała „Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie”, Wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa 2003, 2. Stanisław Marciniak „Controlling, teoria, zastosowanie”, Difin, Warszawa 2008, 3. Jan Komorowski „Budżetowanie jako metoda zarządzania przedsiębiorstwem”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997, 4. Praca pod redakcją Edwarda Nowaka „Controlling w działalności przedsiębiorstwa” PWE Warszawa 2011, 5. Władysław Radzikowski, Jerzy Wierziński „Controlling – Koncepcje – Metody – Zastosowania”, Toruńska Szkoła Wyższa, Toruń 1999.
Witryna WWW modułu/przedmiotu	